

Poperinge - Afkoppeling Vleterbeek 21.924HB
Programma van Maatregelen

Amsterdam 2016
VUhs archeologie

I GEMOTIVEERD ADVIES

Binnen plangebied Poperinge - Afkoppeling Vleterbeek zal de collector in de koker van de Vleterbeek aangepast worden. In de huidige situatie stroomt de beek bij hoog water de collector in, waardoor het afvalwater, dat naar de RWZI van Poperinge stroomt, sterk wordt verdund. Middels onderhoudig plan zou het water van de beek uit de collector gehouden moeten worden. Om dit te realiseren dienen alle inspectieputten en huisaansluitingen gecontroleerd te worden. Daarnaast worden vijf overstortconstructies op de Vleterbeek voorzien. Bij de constructie van de overstorten worden tevens DWA- en RWA-leidingen aangelegd om de overstorten aan te sluiten op het bestaande systeem. Van deze vijf locaties bevinden er zich vier binnen de archeologische zone van Poperinge. In voorgaande paragraaf (2.4) is een algemene archeologische verwachting omschreven, net als een per locatie gespecificeerde archeologische verwachting.

Voor de locaties van deze vijf geplande overstortconstructies is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Op basis van de landschappelijke, historische en archeologische gegevens, gecombineerd met de bestaande en geplande verstoringen kan gesteld worden dat een vervolgonderzoek in vier van de vijf locaties (O1, O2, O5 en O12) niet wenselijk/zinvol is. De impact van de geplande werkzaamheden is beperkt, gezien de reeds bestaande verstoringen. De potentie op kennisvermeerdering is beperkt tot zeer beperkt waardoor de baten van een eventueel onderzoek niet opwegen tegen de kosten.

Op de locatie van overstortconstructie 7 daarentegen is de potentie op kennisvermeerdering daarentegen wel hoog. Deze bevindt zich ter hoogte van het oudste centrum van Poperinge, maar dan aan de andere kant van de Vleterbeek. Hier kunnen sporen en vondsten aangetroffen worden vanaf de (17de?/) 18de eeuw, waarbij ambachtelijke activiteiten gelegen op de achtererven van bebouwing langs de Ieperstraat tot mogelijkheden behoort. De aanwezigheid van oudere sporen valt niet uit te sluiten. Voor de locatie overstortconstructie 7 wordt een archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd.

Administratieve gegevens:

Ligging: Poperinge
Projectcode bureauonderzoek: 2016H133
Uitvoerder: VUhs archeologie (OE/ERK/Archeoloog/2015/00004)

Overstortconstructie	centrumcoördinaat
01	33.951 / 172.111
02	34.165 / 172.486
05	34.338 / 172.604
07	34.444 / 172.795
012	34.840 / 173.435

Tabel 1.1. Poperinge - Afkoppeling Vleterbeek (21.924B). Centrumcoördinaten van de overstortconstructies.

Kadastrale gegevens

Poperinge 3de Afdeling sectie G

Havermuis (01), Benedictijnenstraat (02)

Poperinge 1ste Afdeling sectie F

Benedictijnenstraat, Deken de Bolaan (05), perceel 1226C (07)

Poperinge 2de Afdeling sectie C

perceel 953E2 (012)

Tabel 1.2. Poperinge - Afkoppeling Vleterbeek (21.924HB). Kadastrale gegevens.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN VOOR EEN OPGRAVING

2.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Naam site: Poperinge - Overstortconstructie O7

Centrumcoördinaten: 34.444 / 172.795

Kadastrale percelen: Poperinge; 1ste Afdeling; sectie F; perceel 1226C

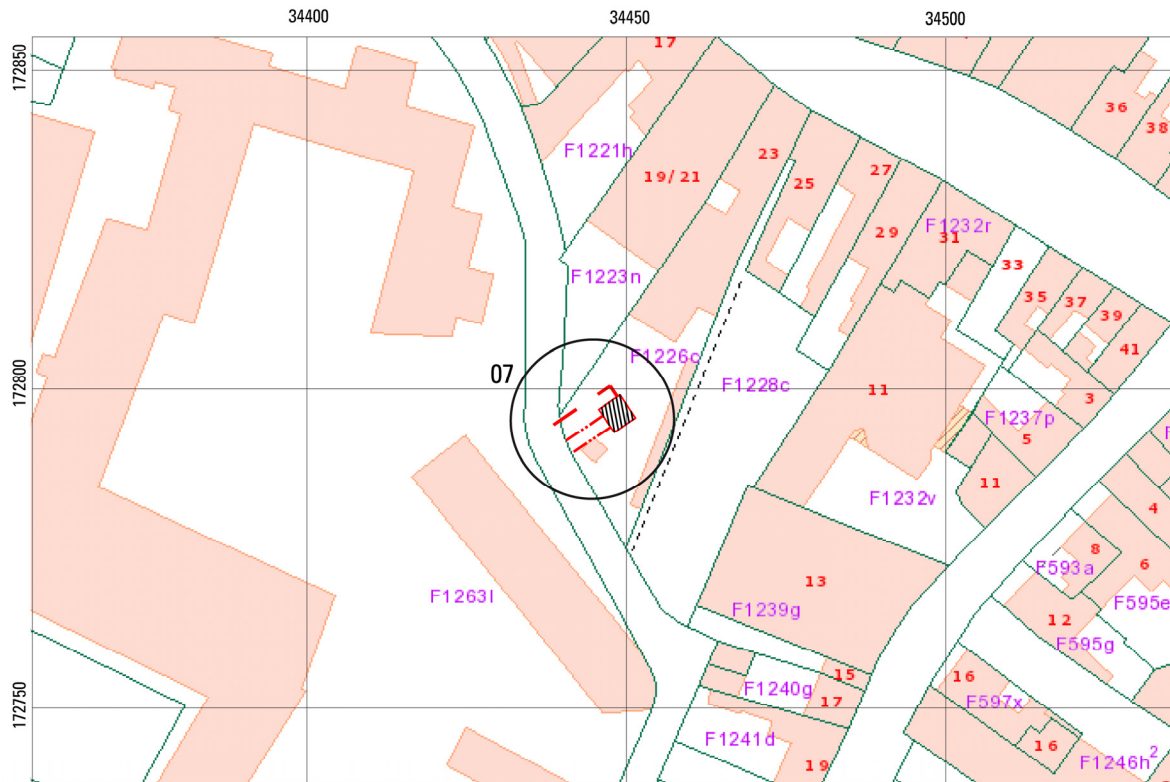

Fig. 2.1. Poperinge - Overstortconstructie O7. Kadasterkaart.

Fig. 2.2. Poperinge - Overstortconstructie O7. Luchtfoto uit 2015 van het plangebied.

2.2 AANLEIDING VAN HET VOORONDERZOEK

Binnen plangebied Poperinge - Afkoppeling Vleterbeek zal de collector in de koker van de Vleterbeek aangepast worden. In de huidige situatie stroomt de beek bij hoog water de collector in, waardoor het afvalwater, dat naar de RWZI van Poperinge stroomt, sterk wordt verdund. Middels onderhavig plan zou het water van de beek uit de collector gehouden moeten worden. Om dit te realiseren dienen alle inspectieputten en huisaansluitingen gecontroleerd te worden. Daarnaast worden vijf overstortconstructies op de Vleterbeek voorzien. Bij de constructie van de overstorten worden tevens DWA- en RWA-leidingen aangelegd om de overstorten aan te sluiten op het bestaande systeem. In het verslag van de resultaten is in detail ingegaan op de geplande werkzaamheden.

2.3 RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK ZONDER INGREEP IN DE BODEM

Het archeologisch bureauonderzoek heeft uitgewezen dat potentie op kennisvermeerdering groot is in een deel van het plangebied, zijnde de locatie waar overstortconstructie 7 gebouwd zal worden. Voor een verdere beschrijving van de resultaten: zie bureauonderzoek.

2.4 VRAAGSTELLING EN ONDERZOEKSDOELEN

Het doel van de opgraving is inzicht te krijgen in de ondergrond ter hoogte van de locatie.

De vraagstellingen voor de opgraving zijn:

- Zijn er sporen of structuren aanwezig?
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Wat is de datering en samenstelling van de aangetroffen ophogingslagen?
- Zijn er sporen en/of vondsten aanwezig die wijzen op ambachtelijke activiteiten (zoals bijvoorbeeld leerlooierstonnen)?

- Welke specifieke activiteiten hebben plaatsgevonden in het onderzoeksgebied?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen de kennis van de stadsgeschiedenis/ontwikkeling van Poperinge?

2.5 METHODE

De keuze van de methode voor het vervolgonderzoek dient te voldoen aan de volgende vier criteria:

- is het mogelijk de betreffende methode toe te passen op het terrein?
- is het nuttig de betreffende methode toe te passen?
- is het overdreven schadelijk voor het bodemarchief om de betreffende methode toe te passen?
- is het noodzakelijk de betreffende methode toe te passen (kosten-batenanalyse)?

Gezien de relatief beperkte oppervlakte (ca. 90 m²) en het feit dat deze oppervlakte volledig ontgraven zal worden is het uitvoeren van een opgraving de kosten-baten meest efficiënte oplossing. Het uitvoeren van één of meerdere vooronderzoeken met ingreep in de bodem is niet zinvol. Booronderzoeken in stadscontext zijn moeilijk interpreteerbaar, terwijl de aanleg van één of meerdere proefputten enkel voor een vertraging zorgt.

Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden.

2.6 ONDERZOEKSTECHNIKEN

Voor te hanteren methoden en technieken zijn hoofdstuk 14, 15 en 17 van de Code van Goede Praktijk van toepassing. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage (Code van Goede Praktijk hoofdstukken 20 - 23) dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk.

De opgraving dient te worden uitgevoerd vlak voor de eigenlijke realisatie van de constructie, maar nadat de bemaling en de voorziene damwand rond de bouwput zijn geplaatst. Hiervoor dienen afspraken te worden gemaakt met de bouwheer. Op deze manier kan er een efficiënte afstemming gebeuren tussen het archeologisch onderzoek en het bouwen van de overstortconstructie. Op basis van een boring en een sondering - uitgevoerd ten behoeve van de planning van de overstortconstructie - blijkt dat het grondwater zich op een diepte van ca. 2.40 m onder maaiveld bevindt en dat baksteenresten tot een diepte van ca. 2 m onder maaiveld voorkomen. Archeologische waarden zijn dus minimaal aanwezig tot een diepte van ca. 2 m onder maaiveld.

Het aantal aan te leggen vlakken is op dit ogenblik niet duidelijk. Vermoedelijk zullen minimaal twee vlakken dienen aangelegd te worden. Het onderzoek dient zo uitgevoerd te worden dat zowel een lengte- als een dwarsprofiel gedocumenteerd kunnen worden.

In bijlage 1 is de op te graven zone weergegeven met de te ontgraven diepte voor de overstortconstructie. Vermoedelijk bevinden zich op deze diepte geen archeologische waarden meer.

2.7 DUUR VAN HET ONDERZOEK

De totale duur van de opgraving wordt op 3 dagen geraamd.

2.8 ACTOREN

De opgraving dient uitgevoerd te worden door een archeoloog/veldwerkleider met ruime ervaring in stadscontexten, onder supervisie van een erkend archeoloog. Voorts dient het team te bestaan uit één assistent-archeoloog met ruime ervaring in stadscontexten en minimaal één veldtechnicus.

Het wordt aangeraden om de archeologische dienst Archeo7 (CO7) als extern adviseur te betrekken bij het onderzoek.

2.9 KOSTENRAMING

omschrijving	aard	aantal	eenheid	eenheidsprijs	totaal
voorbereiding	TP	1	stuk	€800	€800
veldwerk: inzet team	VH	3	dag	€1350	€4050
verwerking - assessment	TP	1	stuk	€2000	€2000
rapportering	TP	1	stuk	€600	€600
natuurwetenschappelijk onderzoek	stelpost	1		3000	
totaal					€7450

Het totaalbedrag is exclusief het natuurwetenschappelijk onderzoek. Voorts zijn in deze kostenraming geen kosten opgenomen voor werfinrichting, grondverzet en grondwaterverlaging aangezien deze door de aannemer van de werken worden voorzien. Het archeologisch onderzoek zal immers parallel aan of onmiddellijk voorafgaand aan de bouwwerkzaamheden gebeuren.

